

Viegli lasīt

Publicēts: 23.01.2023.

Nosaukums un statuss

Zemgales Plānošanas reģions ir viena no piecām līdzīga rakstura iestādēm valstī. Tā darbojas Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārraudzībā kā atvasināta publiska persona.

Darbības mērķis un teritorija

Iestāde nodrošina Zemgales reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un valsts institūciju sadarbību. Zemgales plānošanas reģions atrodas Zemgales līdzenumā, pārsvarā Lielupes baseinā un Daugavas kreisajā krastā, gandrīz pilnībā aptverot Zemgales un Sēlijas kultūrvēsturisko novadu, robežojas ar Rīgas, Latgales, Kurzemes un Vidzemes reģionu, kā arī ar kaimiņvalsti Lietuvu aptuveni 290 kilometru garā teritorijā.

Pārvaldība

Lēmējvara piemīt Attīstības padomei, ko pēc notikušajām vietējo pašvaldību vēlēšanām veido visu teritorijā ietilpstošo pašvaldību vadītāji, no kuriem vienu uz četriem gadiem ievēlot par priekšsēdētāju. Līdzīgi notiek arī priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšana. Savukārt iestādes Administrācijas darbu vada izpilddirektors, ko amatā ieceļ un atbrīvo Attīstības padome. Izpilddirektors un Administrācijai pakļautās struktūrvienības – Attīstības, Sabiedriskā transporta un autoceļu attīstības nodaļa un Uzņēmējdarbības centrs gādā par Padomē pieņemto lēmumu izpildi un ieviešanu dzīvē, par plānošanas dokumentu izstrādi un aktualizēšanu, reģiona attīstības prioritāšu noteikšanu, reģionālu un starptautisku projektu ieviešanu.

Pašvaldības

Kopš aizvadītajām pašvaldību vēlēšanām 2021. gada 1.jūlijā un Administratīvi teritoriāls reformas īstenošanas, Zemgales plānošanas reģionā ietilpst sešas pašvaldības ar tām raksturīgiem dažāda līmeņa attīstības centriem:

Aizkraukles novads (Aizkraukle, Jaunjelgava, Koknese, Nereta, Pļaviņas, Skrīveri),

Bauskas novads(Bauska, Iecava, Rundāle, Vecumnieki),

Dobeles novads(Auce, Dobeles, Tērvete),

Jēkabpils novads (Aknīste, Jēkabpils, Krustpils, Sala, Viesīte),

Jelgavas novads (Jelgava, Ozolnieki)

un valstspilsēta Jelgava ar lielāko iedzīvotāju skaitu – vairāk nekā 56 tūkstoši.

Ekonomikas profils

Reģiona ekonomikas profils aptver četrus galvenos specializācijas virzienus:

Lauksaimniecība un lauksaimniecības produktu pārstrāde;

Dabas resursu – mežu un derīgo izrakteņu apsaimniekošana;

Apstrādes rūpniecība kā pilsētu specializācija;

Tūrisms un amatniecība kā reģiona identitātes zīmols.

Intelektuālais potenciāls

Zemgale ir nozīmīgs izglītības, zinātnes un kultūras centrs, jo te atrodas valstī lielākā reģionālā augstskola – Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte ar astoņām tās fakultātēm: - Lauksaimniecības, Meža, Veterinārmedicīnas, Pārtikas tehnoloģijas, Vides un būvzinātņu, Informācijas tehnoloģiju un Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāti. Zemgalē meklējami arī trīs universitātes institūti: - Zemkopības institūts Skrīveros, Dārzkopības institūts Dobelē un Augu aizsardzības institūts Jelgavā, kā arī divas mācību un izmēģinājumu saimniecības – “Vecauce” Dobeles novadā un “Pēterlauki” Jelgavas novadā. Turklāt Jelgavā mājvieta rasta arī sabiedrībai ar ierobežotu atbildību – Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūtam.

Ainava

Zemgales līdzenuma ainava Latvijas Kultūras kanonā raksturota kā ikoniska Latvijas zemkopības ainava, kas akcentē cilvēka darbības formas Latvijas auglīgākajā apgabalā. Tā ir ainava, kurai piemīt plašums un varenums, zemes spēks. Šo ainavu vizuāli izteiksmīgu dara atvērti un tāli lauku klajumi, kurus ik pa brīdim caurauž augļu dārzi, mājvietu un mežu puduri, ciemi un lauksaimnieciskās ražotnes, alejas un upju ieleju meži. Tomēr Zemgales plašajā līdzenumā ir vietas, kuras sakopo īpašas dabas un kultūrvēsturiskās ainavas vērtības.

Par to liecina Nacionālās bibliotēkas veidotajā digitālajā Latvijas Ainavu dārgumu krātuvē iekļauto Zemgales izcilāko ainavu desmitnieks:

Zemgales auglīgā līdzenuma ainava,

Daugavas un Pērses satekas ainava ar Kokneses viduslaiku pilsdrupām un parku,

Tērvetes parka ainava ar pilskalnu,

Daugavas ainava pie Klidziņas, ietverot Skrīveru Dendroloģisko parku,

Saukas ezera ainava ar Sēlijas lauku sētām,

Rundāles pils ansambļa ainava,

Daugavas ainava ar Pļaviņu HES,

Mežotnes ainava ar pilskalnu, muižu un parku Lielupes krastos,

Jelgavas pils, parka un Pils salas ainava,

Mūsas un Mēmeles ainava ar Bauskas pili.

<https://www.zemgale.lv/lv/viegli-lasit>